

# MATEMATIČKA INDUKCIJA

Koristi se za dokazivanje tvrdnji koja ovise o prirodnom broju  $n$ .

## PRINCIP MAT. IND.

Ako je tvrdnja istinita za neki  $n \in \mathbb{N}$  i ako iz činjenice da je istinita za  $n \in \mathbb{N}$  slijedi da je istinita i za  $n+1$ ,

tada je istinita i za sve  $n \in \mathbb{N}$ ,  $n \geq n_0$ .

## POSTUPAK

1. BAZA: Pokažemo da tvrdnja vrijedi za neki  $n \in \mathbb{N}$  ( $n_0 = 1$ )
2. PRETPOSTAVKA: Pretp. da tvrdnja vrijedi za neki  $n \in \mathbb{N}$  ( $k \in \mathbb{N}$ )
3. KORAK: Koristeći pretpostavku mat. ind. dokazujemo da tvrdnja vrijedi za  $n+1$  ( $k+1$ )
4. ZAKLJUČAK: Prema principu mat. ind. tvrdnja vrijedi za  $\forall n \in \mathbb{N}$ ,  $n \geq n_0$ .

## ZADACI

1. Dokazite mat. ind. da za ne  $n \in \mathbb{N}$  vrijedi

$$\frac{1}{2} + \frac{2}{4} + \dots + \frac{n}{2^n} = 2 - \frac{n+2}{2^n}$$

1. BAZA:  $\boxed{n=1}$   $\frac{1}{2} = 2 - \frac{3}{2}$   $\checkmark$

2. PRETP. Pretpostavimo da tvrdnja vrijedi za neki  $n \in \mathbb{N}$

$$\frac{1}{2} + \frac{2}{4} + \dots + \frac{n}{2^n} = 2 - \frac{n+2}{2^n}$$

3. KORAK: Pokažemo da tvrdnja vrijedi za  $n+1$

$$\boxed{T: \frac{1}{2} + \frac{2}{4} + \dots + \frac{n}{2^n} + \frac{n+1}{2^{n+1}} = 2 - \frac{n+3}{2^{n+1}}}$$

$$\underbrace{\frac{1}{2} + \frac{2}{4} + \dots + \frac{n}{2^n} + \frac{n+1}{2^{n+1}}}_{\text{Pretpostavka indukcije}} = \underbrace{2 - \frac{n+2}{2^n}}_{\text{iz pretpost.}} + \frac{n+1}{2^{n+1}}$$

nju trebamo dobiti znači ne diramo

Pretpostavka indukcije

ovo mora postati 1 razlomak

$$= 2 - \frac{n+2}{2^n} + \frac{n+1}{2^{n+1}} = 2 - \frac{2(n+2) + (n+1)}{2^{n+1}}$$

$$= 2 + \frac{-2n-4+n+1}{2^{n+1}} = 2 + \frac{-n-3}{2^{n+1}} = 2 - \frac{n+3}{2^{n+1}}$$

4. ZAKLJUČAK: Pretpostavka vrijedi za  $n+1$  stoga vrijedi  $\forall n \in \mathbb{N}, n \geq n_0$  što smo dokazali mat. indukcijom.

$$\textcircled{2.} \quad 2^2 + 5^2 + 8^2 + \dots + (3n-1)^2 = \frac{n}{2} (6n^2 + 3n - 1)$$

BAZA:  $n=1$

$$2^2 = \frac{1}{2} (6 \cdot 1 + 3 - 1)$$

$$4 = \frac{1}{2} \cdot 8 = 4 \quad \checkmark$$

PRETPOSTAVKA: Pretpostavka da vrijedi za neki  $n \in \mathbb{N}$

KORAK:

$$T: 2^2 + 5^2 + 8^2 + \dots + (3n-1)^2 + (3(n+1)-1)^2 = \frac{n+1}{2} (6(n+1)^2 + 3(n+1) - 1)$$

$$\underbrace{2^2 + 5^2 + 8^2 + \dots + (3n-1)^2 + (3n+2)^2}_{\text{Pretp.}} = \frac{n+1}{2} (6n^2 + 15n + 8)$$

$$= \frac{n}{2} (6n^2 + 3n - 1) + \overset{9n^2 + 12n + 4}{(3n+2)^2}$$

$$= \frac{1}{2} (6n^3 + 3n^2 - n + 2(9n^2 + 12n + 4))$$

$$= \frac{1}{2} (6n^3 + 3n^2 - n + 18n^2 + 24n + 8)$$

$$= \frac{1}{2} (6n^3 + 21n^2 + 23n + 8)$$

potrošimo puno vremena na faktORIZACIJU

$$\frac{1}{2} (6n^3 + 15n^2 + 8n)$$

Možemo pomoći i vidjeti što da očekujemo (dobije se to)

2. zad.)  $6^{2n} + 3^{n+2} + 3^n$  djeljiv s 11  $\forall n \in \mathbb{N}$

BAZA:

$$6^2 + 3^3 + 3 = 36 + 27 + 3 = 66 \text{ je djeljiv}$$

PRETP: za neki  $n \in \mathbb{N}$   $11 \mid 6^{2n} + 3^{n+2} + 3^n$

KORAK:

$$T: 11 \mid 6^{2(n+1)} + 3^{n+1+2} + 3^{n+1}$$

$$\boxed{11 \mid 6^{2n+2} + 3^{n+3} + 3^{n+1}}$$

$$6^{2n} + 3^{n+3} + 3^{n+1} = 36 \cdot 6^{2n-2} + 3 \cdot 3^{n+2} + 3 \cdot 3^n$$

$$= 33 \cdot 6^{2n} + \underbrace{3 \cdot 6^{2n} + 3 \cdot 3^{n+2} + 3 \cdot 3^n}_{\substack{33+3=36 \\ 3 \times \text{pretp}}}$$

$$= \underbrace{33 \cdot 6^{2n}}_{\text{djeljivo s 11}} + 3 \underbrace{(6^{2n} + 3^{n+2} + 3^n)}_{\text{dokažemo da je djeljivo s 11}} \quad \parallel k$$

$$= 11(36^n + 3k)$$

#### 4. Dokaži Bernoullijevu nejednakost

$$(1+x)^n \geq 1+nx \quad \text{za sve } \underline{x \geq 0}, \forall x \in \mathbb{N}$$

BAZA  $n=1$

$$(1+x) \geq 1+x \quad \checkmark$$

PRETP. Nejednakost vrijedi za neki  $n \in \mathbb{N}$   $(1+x)^n \geq 1+nx$

KORAK:

$$T: (1+x)^{n+1} \geq \underline{1+(n+1)x}$$

nejednakosti nisu ekvivalentne (nije  $\leftrightarrow$ )

$$(1+x)^{n+1} = (1+x) \cdot (1+x)^n \stackrel{\text{pretpostavka ind.}}{\geq} (1+x)(1+nx)$$

↓  
izraz iz pretpostavke  
kao da smo pretpostavku mogli pomnožiti s  $(1+x)$

$$= 1+nx + x + nx^2 = 1 + \underline{x(n+1)} + \underline{nx^2} \text{ pozitivno}$$

---

nema smisla  $\rightarrow$  google

# Bernoullijska nejednakost

$$(1+x)^n \geq 1+nx$$

$$n=1$$

$$1+x \geq 1+x \quad \checkmark$$

-----

$$(1+x)^{n+1} = (1+x)^n \cdot (1+x)$$

~~$$1 + (n+1)x = 1 + nx + x$$~~